

Scholenpanelrapportage vacatures & vervangingen 2007-2008

Onderwerp	pagina
Inleiding	2
Respons	3
Tendens directie- en leerkrachtvacatures	3
Directievacatures	3
Oplossingen voor niet ingevulde directievacatures	4
Leerkrachtvacatures	5
Vervangingen	7
Tabellen 2007-2008 (absoluut en procentueel)	8
Bijlage 1: De vragenlijsten	11

Inleiding

Dit onderzoeksverslag gaat over de vacatures voor directie- en leerkrachtfuncties. Medio september 2008 is een vragenlijst uitgezet en door 110 bovenschools managers en 620 schooldirecteuren leden ingevuld. Het scholenpanel vacatures en vervangingen heeft dit jaar zijn tiende jaargang bereikt.

In dit verslag wordt het aantal vacatures en vervangingen van afgelopen schooljaar en de moeite die gedaan moet worden om leerkrachtvacatures en vervangingen in te vullen, respectievelijk te regelen, beschreven. Daarnaast wordt een beeld geschetst van de ontwikkelingen over de afgelopen schooljaren heen. Dit is mogelijk door het bestand dat de AVS heeft opgebouwd van alle scholenpanels vacatures & vervangingen sinds 1998.

Tendens directie- en leerkrachtvacatures

Directievacatures

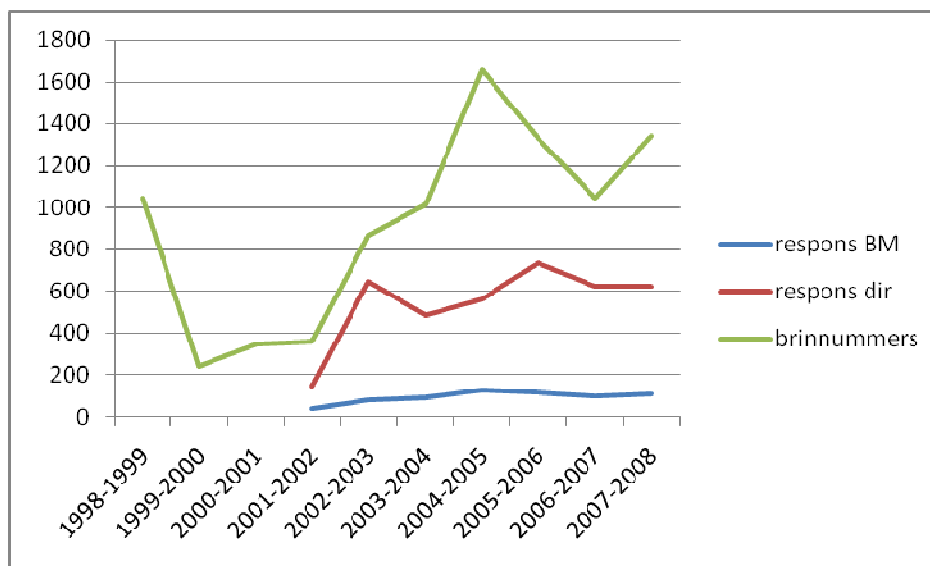
- Vergelijkbare respons voorgaande jaren
- Toename niet tijdig ingevulde directievacatures, behalve adjunct-vacatures
- Van alle vacatures is 78% tijdig ingevuld (vorig jaar 85%!)
- Ontstane vacatures 2008-2009: slechts 23% tijdig ingevuld
- Meest gekozen oplossingen bij niet ingevulde vacatures wederom : interim-directeur en meerschoolse directeur

Leerkrachtvacatures en –vervangingen

- 10% aan leerkrachtvacatures (in relatie tot totale leerkrachtformatie); bijna alles tijdig ingevuld
- Ongeveer de helft van de scholen heeft weinig moeite leerkrachtvacatures in te vullen
- Vervangingsproblematiek neemt toe!
- 70% van de scholen heeft gemiddeld tot zeer veel moeite om vervanging tijdig te regelen
- Meest gekozen oplossing bij vervanging die niet geregeld is: parttimer krijgt meer uren

Respons

De jaarlijks gemiddelde respons is 96 bovenschools managers en 546 directeuren. In onderstaande figuur (1) is de respons over de jaren heen te zien. Dit jaar was de respons: 110 bovenschools managers en 620 schooldirecteuren. De antwoorden zijn verkregen op basis van 1343 brinnummers met een gezamenlijke leerkrachtformatie van 28.193 personen (18.100 fte).

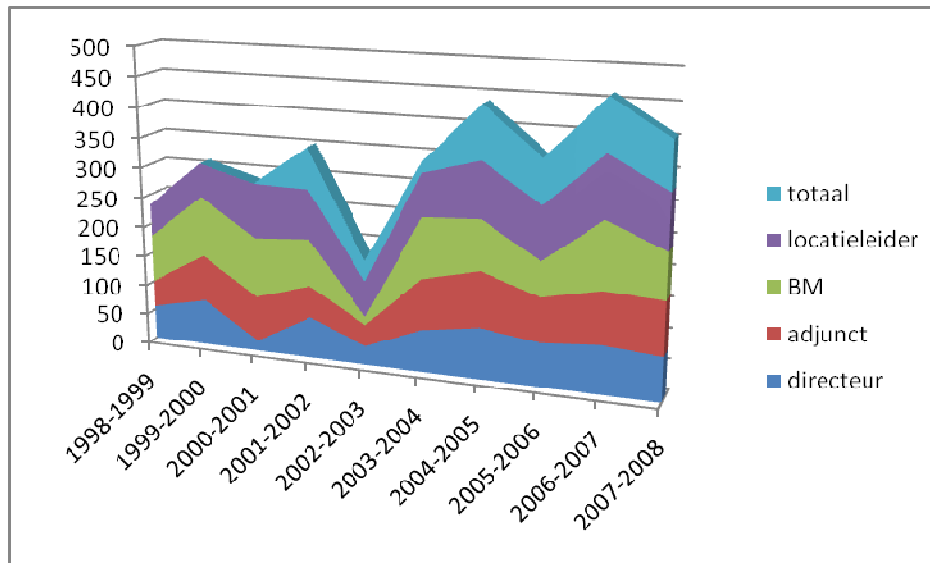

Figuur 1: jaarlijkse respons (boven)schools directeuren het aantal brinnummers (1998-2008)¹

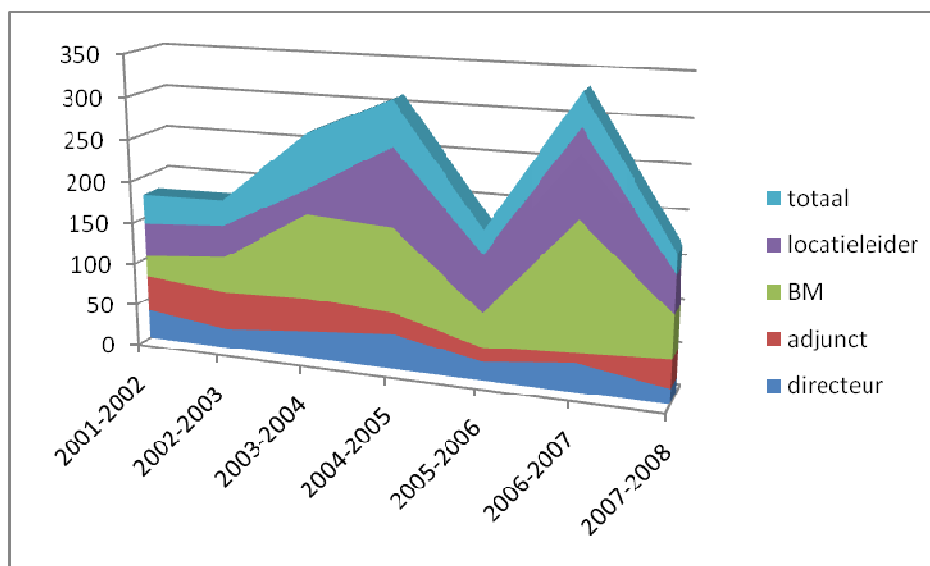
Directievacatures

Afgelopen schooljaar lukte het de scholen minder goed dan voorgaande jaren om vacatures voor (locatie)directeuren en bovenschools managers tijdig in te vullen. Alleen voor de adjunct-vacatures geldt dat er meer tijdig ingevuld konden worden. Van alle vacatures kon 78% tijdig ingevuld worden. Dit is beduidend lager dan vorig jaar, toen 85% op de geplande ingangsdatum gevuld kon worden (figuur 2). De figuur laat zien dat directeuren er over de jaren heen wel steeds beter in slagen vacatures in te vullen. Dat beeld is echter anders bij de vacatures die aan het begin van dit schooljaar ontstonden. Van de 108 vacatures voor de verschillende directiefuncties kon slechts 23% op tijd ingevuld worden: een aanzienlijk lager percentage dan vorig schooljaar (38%). Voor de adjunct-vacatures is het beeld iets rooskleuriger met 33% tijdig ingevulde vacatures tegenover 11% vorig jaar (figuur 3).

¹ Gebruikte afkortingen in de figuren: BM = bovenschools directeur/ dir = schooldirecteur

Figuur 2: tijdig ingevulde vacatures in schooljaar 2007-2008

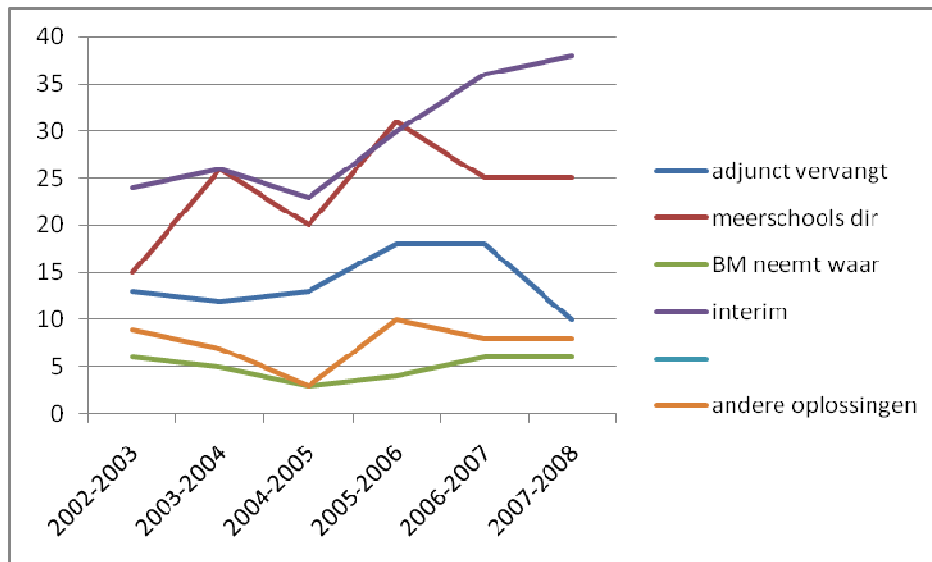

Figuur 3: tijdig ingevulde vacatures begin schooljaar 2008-2009

Oplossingen voor niet ingevulde directievacatures

Als een vacature niet tijdig ingevuld kon worden zijn de meest gekozen oplossingen - evenals voorgaande jaren - de inzet van een interim-directeur en op de tweede plaats een meerschoolse directeur (figuur 4). Voor twee op de vijf scholen geldt dat de alternatieve oplossingen niet van toepassing zijn. Andere oplossingen dan die waar de directeuren uit konden kiezen in de vragenlijst, zijn:

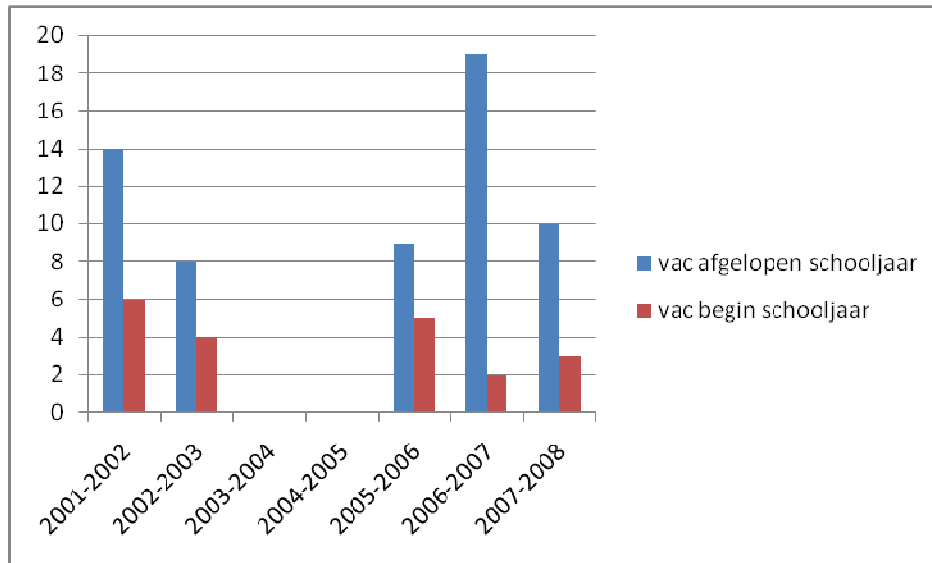
- medewerkers uit kweekvijvertraject of adjunct directeuren van andere scholen vervullen de functie tegen extra betaling
- managementteam leidt de school
- eigen plusdirecteur
- adjunct-directeur van de ene school als interim-directeur ingezet op de andere school

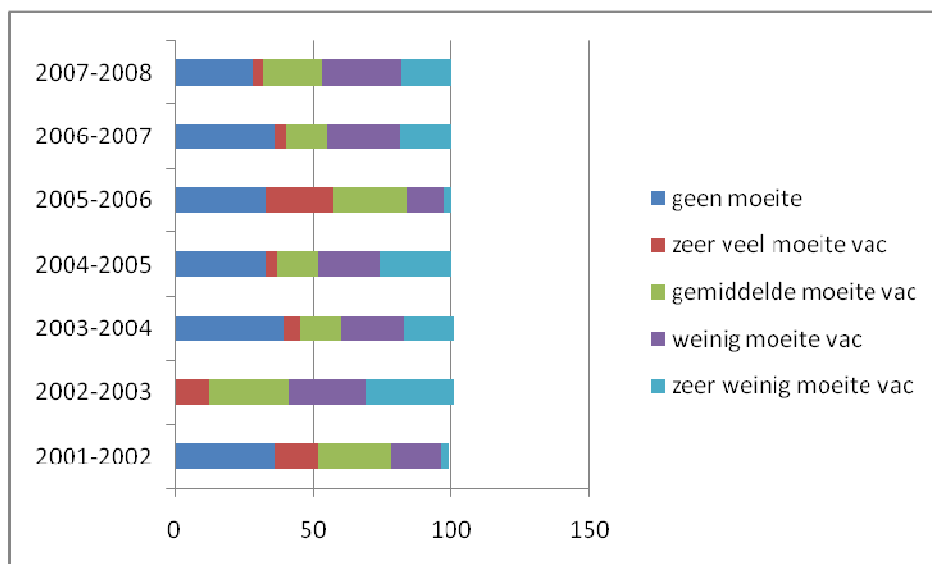
Figuur 4: alternatieve oplossingen bij niet –tijdig ingevulde vacatures

Leerkrachtvacatures

De scholen hadden ongeveer 10% aan openstaande leerkrachtvacatures boven op de totale leerkrachtformatie in fte over het gehele afgelopen schooljaar. Met name het percentage leerkrachtvacatures die in 2001-2002 en 2006-2007 zijn opgegeven zijn erg hoog. Aan het begin van dit schooljaar stond er 2% aan leerkrachtvacatures in fte bovenop de leerkrachtformatie open (figuur 5). Nagenoeg alle vacatures zijn inmiddels ingevuld (respectievelijk 98% en 99%).

Figuur 5: percentage leerkrachtvacatures ten opzichte van de totale leerkrachtformatie

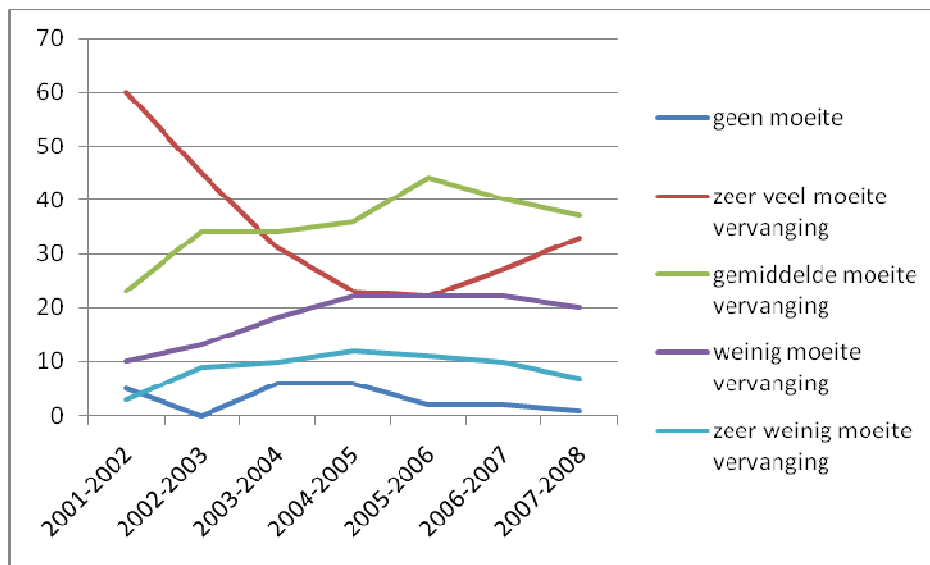

Figuur 6: mate van moeite om leerkrachtvacatures tijdig in te vullen in procenten

In bovenstaande figuur (6) is bijvoorbeeld te zien dat vooral in 2002-2003 het voor scholen zeer weinig moeite kostte om in vacatures voor leerkrachten te voorzien. Zeer veel moeite kostte het voor relatief veel scholen in 2005-2006. Over het afgelopen schooljaar (2007-2008) valt op dat het veel scholen relatief weinig moeite kost om vacatures te vervullen. Bijna alle vacatures zijn ook, zoals eerder vermeld, tijdig ingevuld.

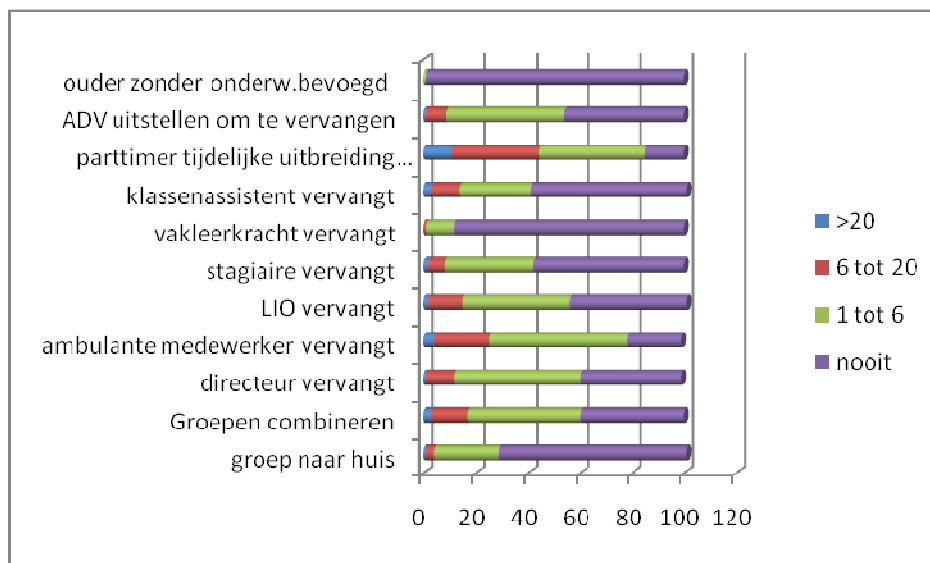
Vervangingen

Er is een duidelijke trend aanwezig dat het scholen meer moeite kost vervanging te regelen (figuur 7). Het kost 70% gemiddeld tot zeer veel moeite vervanging te regelen, een stijging ten opzichte van vorig jaar. De scholen die het (zeer) weinig tot geen moeite kost, nemen in aantal af.

Figuur 7: mate van moeite om vervanging te regelen in procenten

De meest gekozen oplossing bij vervangingsproblemen, is nog steeds om een parttimer een tijdelijke urenuitbreiding te geven (figuur 8). Veel scholen geven aan met een vaste invalpool te werken (op bovenschools niveau). Daarnaast maakt men regelmatig gebruik van een vaste invalpool.

Figuur 8: alternatieve oplossingen wanneer vervanging niet tijdig beschikbaar is

Tabellen (absoluut en procentueel) 2007-2008*Tabel 1: absolute en procentuele aantallen vragenlijst bovenschools management*

Vragenlijst bovenschools management (N=110)	absoluut	%
Aantal brinnummers	1343	
Gemiddeld aantal brinnummers per bovenschools management	12	
aantal fte leerkrachtformatie totaal	18100	
Gemiddeld aantal fte leerkrachtformatie per bovenschools management	163	
aantal leerkrachten (in personen)	28193	
Gemiddeld aantal leerkrachten (in personen) per bovenschools management	254	
Aantal vacatures afgelopen schooljaar (2007-2008)		
Directeur	142	
Adjunct-directeur	42	
Bovenschools management	12	
Locatieleider	30	
Totaal aantal vacatures afgelopen schooljaar (2007-2008)	226	
Aantal tijdig ingevulde vacatures afgelopen schooljaar (2007-2008)		
Directeur	103	73
Adjunct-directeur	37	88
Bovenschools management	9	75
Locatieleider	27	90
Totaal aantal tijdig ingevulde vacatures afgelopen schooljaar (2007-2008)	176	78
Aantal vacatures begin schooljaar 2008-2009		
Directeur	80	
Adjunct-directeur	15	
Bovenschools management	4	
Locatieleider	9	
Totaal aantal vacatures begin schooljaar 2008-2009	108	
Aantal tijdig ingevulde vacatures begin schooljaar 2008-2009		
Directeur	14	18
Adjunct-directeur	5	33
Bovenschools management	2	50
Locatieleider	4	44
Totaal aantal tijdig ingevulde vacatures begin schooljaar 2008-2009	25	23
Alternatieve oplossingen bij niet-tijdig ingevulde directievacatures		
Adjunct-directeur vervangt langdurig (>3 maanden)	11	10
Meerdere scholen vallen onder dezelfde directeur	28	25
Bovenschools management neemt langdurig waar op school zonder directeur (>3 maanden)	7	6
Er wordt een interim-directeur ingezet	42	38
Geen van bovenstaande situaties was in 2007-2008 van toepassing	42	38
Anders	9	8

Tabel 2a: absolute en procentuele aantallen vragenlijst directie

Vragenlijst directie (N=620)	absoluut	%
Totaal leerkrachtformatie in fte	9259	
Gemiddelde leerkrachtformatie per school	15	
Totaal leerkrachtformatie in personen	13444	
Gemiddelde leerkrachtformatie in personen per school	22	
Aantal leerkrachtvacatures in fte		
Leerkrachtvacatures in het afgelopen schooljaar in fte (10% t.o.v. formatie)	947	
Tijdig ingevulde leerkrachtvacatures in fte (2007-2008)	935	98
leerkrachtvacatures in begin van schooljaar 2008-2009 in fte (2% t.o.v. formatie)	273	
Tijdig ingevulde leerkrachtvacatures in fte (2008-2009)	271	99
Moeite om leerkrachtvacatures tijdig in te vullen (2007-2008)		
geen moeite; er zijn geen leerkrachtvacatures geweest	175	28
zeer veel moeite	23	4
gemiddelde moeite	130	21
weinig moeite	180	29
zeer weinig moeite	111	18
Moeite om tijdig vervanging te regelen (2007-2008)		
geen moeite vervanging	9	1
zeer veel moeite vervanging	207	33
gemiddelde moeite vervanging	227	37
weinig moeite vervanging	127	20
zeer weinig moeite vervanging	41	7

Tabel 2b: alternatieve oplossingen wanneer vervanging niet tijdig geregeld kan worden (absolute aantallen)

N=611	20 of meer	6 tot 20	1 tot 6	nooit
vervanging regelen: groep naar huis	3	16	151	441
Groepen combineren	16	88	260	247
Als directeur zelf niet-reguliere vervanging uitvoeren	8	67	295	241
Leerkrachten die (gedeeltelijk) zijn vrijgesteld van lesgeven (ib-ers, ac-ers, ict-ers, etc.) tijdens hun lesvrijstelling vervanging laten uitvoeren	25	131	324	131
Een LIO de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren	11	78	250	272
Een stagiaire de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren	10	35	210	356

N=611	20 of meer	6 tot 20	1 tot 6	nooit
Een vakleerkracht de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren	2	6	64	539
Een klassenassistent de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren	19	64	162	366
Een parttimer een tijdelijke uitbreiding van de betrekkingssomvang geven en deze de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren	69	199	253	90
De ADV van een leerkracht uitstellen en deze de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren	4	50	278	279
Een ouder voor de groep laten staan (zonder onderwijsbevoegdheid)	1	0	6	604
Anders (n=114)				

Bijlage 1a **De vragenlijsten**AVS-enquête september 2008 versie Bovenschools management

Vacatures en vervangingen

A- Vacatures

1. Hoeveel scholen (brinnummers) vallen er onder het bestuur waarvoor u werkzaam bent?
...brinnummers
2. Hoeveel fte aan leerkrachtformatie hebben deze scholen gezamenlijk? (bij benadering)
3. En hoeveel personen aan leerkrachtformatie hebben deze scholen gezamenlijk?
4. Hoeveel directievacatures waren er in het afgelopen schooljaar (2007/2008) binnen het bestuur waarvoor u werkzaam bent (uitgesplitst naar directeuren, adjunct-directeuren, bovenschoolse directeuren, locatieleiders en anders)?

Soort directiefunctie	Aantal vacatures in 2007/2008
a. Directeur	
b. Adjunct	
c. Bovenschoolse directeur	
d. Locatieleider	
e. Anders	

5. En hoeveel van die vacatures in 2007/2008 waren op de geplande ingangsdatum ingevuld?

Soort directiefunctie	Ingevuld op de geplande ingangsdatum
a. Directeur	
b. Adjunct	
c. Bovenschoolse directeur	
d. Locatieleider	
e. Anders	

6. Hoeveel vacatures voor directiefuncties waren er vanaf het begin van dit schooljaar (2008/2009) binnen uw bestuur en hoeveel van die functies zijn reeds ingevuld? U kunt hier ook de vacatures weergeven die er al waren in het schooljaar 2007/2008, maar die toen niet konden worden opgevuld.

Soort directiefunctie	Aantal vacatures in 2008/2009
a.Directeur	
b.Adjunct	
c. Bovenschoolse directeur	
d. Locatieleider	
e. Anders	

7. En hoeveel van die vacatures begin 2008/2009 waren op de geplande ingangsdatum ingevuld?

Soort directiefunctie	Ingevuld op de geplande ingangsdatum
a.Directeur	
b.Adjunct	
c. Bovenschoolse directeur	
d. Locatieleider	
e. Anders	

8. Wanneer directievacatures langdurig niet opgevuld kunnen worden, kiezen besturen voor alternatieve oplossingen. Zijn onderstaande alternatieven binnen uw bestuur in het cursusjaar 2007/2008 voorgekomen? (meerdere opties zijn mogelijk).

- adjunct-directeur vervangt langdurig (meer dan drie maanden)
- meerdere scholen (twee of meer) vallen onder dezelfde directeur
- bovenschools management neemt langdurig waar op school zonder directeur (meer dan drie maanden)
- er wordt een interim-directeur ingezet
- anders, namelijk...
- geen van bovenstaande situaties was in 2007/2008 van toepassing

9. Ruimte voor op- en aanmerkingen

Wij danken u hartelijk voor het invullen van de vragenlijst.

Bijlage 1b **De vragenlijsten**

AVS-enquête september 2008 versie directies

Vacatures en vervangingen

A- Vacatures

1. Hoeveel fte aan leerkrachtfuncties heeft uw school?

... fte

2. Om hoeveel personen gaat het daarbij?

... personen

3. Hoeveel moeite heeft u het afgelopen schooljaar (2007/2008) moeten doen om reguliere vacatures te vervullen?

- a. geen; er waren geen vacatures
- b. zeer veel moeite
- c. gemiddelde moeite
- d. weinig moeite
- e. zeer weinig moeite

4. Hoeveel vacatures, uitgedrukt in fte, voor leerkrachtfuncties waren er in het afgelopen schooljaar (2007/2008) op uw school?

...fte

5. En hoeveel van die vacatures, uitgedrukt in fte, waren op de geplande ingangsdatum ingevuld?

...fte

6. Hoeveel vacatures voor leerkrachtfuncties waren er vanaf het begin van dit schooljaar (2008/2009) op uw school, inclusief de vacatures die er ook al waren sinds het schooljaar 2007/2008?

...fte

7. En hoeveel van die vacatures zijn er op dit moment reeds ingevuld?

..fte

B-Vervangingen

8. Hoeveel moeite heeft u in het afgelopen schooljaar (2007/2008) moeten doen om vervangingen te regelen?

- f. geen; er waren geen vervangingen
- g. zeer veel moeite
- h. gemiddelde moeite
- i. weinig moeite
- j. zeer weinig moeite

9. Hoe vaak heeft u in het vorige schooljaar (2007/2008) gebruik gemaakt van onderstaande mogelijkheden om vervangingen te regelen?

	>20	6 t/m 20	1 t/m 5	nooit
Groep naar huis sturen				
Groepen combineren				
Als directeur zelf een niet-reguliere vervanging uitvoeren				
Leerkrachten die (gedeeltelijk) zijn vrijgesteld van lesgeven (ib-ers, ac-ers, ict-ers, etc.) tijdens hun lesvrijstelling vervanging laten uitvoeren				
Een LIO de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren				
Een stagiaire de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren				
Een vakleerkracht de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren				
Een klassenassistent de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren				
Een parttimer een tijdelijke uitbreiding van de betrekkingssomvang geven en deze de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren				
De ADV van een leerkracht uitstellen en deze de vervangingswerkzaamheden laten uitvoeren				
Een ouder voor de groep laten staan (zonder onderwijsbevoegdheid)				
Anders, nl:				

10. Ruimte voor op- en aanmerkingen

Wij danken u hartelijk voor het invullen van de vragenlijst!